

PREMIUM

▲ © ANP

De omstreden sultan van Brunei woont in een Disneypaleis

De sultan van Brunei ligt onder vuur door de invoering van de sharia-wetten. Op homoseksualiteit en overspel staat de doodstraf. Deze krant was erbij toen Beatrix in 2013 hem bezocht.

Tonny van der Mee 09-04-19, 10:00 Laatste update: 10:05

Inloggen **Nieuws** **Regio** **Sport** **Show** **Video**

Abonneren

steningkast. De gouden pen is er niet eenje die je even in je tas stopt, of waarmee je aantekeningen maakt tijdens een interview. Hij ziet er een beetje potsierlijk uit. Dat maakt 'm ook wel weer mooi.

Misschien komt het vooral door de tekst die erop staat: 'With the Compliments of His Majesty Sultan Haji Hassabal Bolkiah of Brunei Darussalam'.

De pen is te klein voor de volledige naam van de sultan van Brunei. Vooruit, ik schrijf hem één keer voluit: Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah ibni Al-Marhum Sultan Haji Omar Ali Saifuddien Sa'adul Khairi Waddien. Ik noem hem verder voor het gemak: de sultan.

Lees ook

'Pak sultan Nederlandse onderscheiding af'

[Lees meer](#)

Wereld reageert verolgen op plannen Brunei: 'Wreed en onmenselijk'

[Lees meer](#)

Historisch

Het souvenir uit Brunei is nagestuurd aan alle Nederlandse journalisten die in januari 2013 te gast waren in het Sultanaat Brunei Darussalam. Ik was een van hen.

Het staatsbezoek van - toen nog - koningin Beatrix, kroonprins Willem-Alexander en prinses Máxima aan Brunei (en aansluitend Singapore) was om twee redenen historisch. Het was, zo bleek pas achteraf, het laatste staatsbezoek van Beatrix als koningin. En nog nooit heeft een staatsbanket in een groter paleis plaatsgehad dan in Brunei.

De gouden pen kwam binnen op het moment dat wij journalisten amper bekomen waren van de schok dat Beatrix enkele dagen na thuiskomst haar troonsafstand aankondigde. Dat had niemand zien aankomen.

Wij waren vooral bezig met de sultan van Brunei. We vergaapten ons aan de overdaad aan rijkdom en weelde. Aan zijn paleis - Istana Nurul Iman - dat met 200.000 vierkante meter het grootste woonhuis ter wereld is. Alleen al de cijfers duizelden: 200 badkamers, 2000 telefoons, 564 kroonluchters, 51.000 gloeilampen, 18 liften en 1788 kamers 'behangen' met goud en diamanten.

▲ © EPA

Spectaculair

We waanden ons in EuroDisney, met spectaculaire waterpartijen, fonteinen met knipperende feestlampjes en neonverlichting in alle kleuren van de regenboog.

De sultan zagen we in die twee dagen slechts drie keer. Toen hij de Oranjes welkom heette bij zijn paleis, bij het staatsbanket en bij het afsluitende concert van het Amsterdamse rietkwintet Calefax, waar hij te laat arriveerde wat het strakke protocol en overvolle programma niet ten goede kwam.

▲ © Getty Images

Napoleon-complex

Ergens verbaasde de lengte van de sultan me niets. Onze Oranjes torenen in Azië al gauw boven hun gastheren en -vrouwen uit. En ergens verwachtte ik bij een despoot als de sultan een kleine man. De grootste dictators hebben het Napoleon-complex. Ze

compenseren hun geringe lengte met ambitieus, jaloers en agressief gedrag, aldus psychologen.

De sultan was even lang als Beatrix op pumps. Ik schatte hem tussen de 1,65 en 1.70 meter. Even groot als Stalin en Napoleon, iets kleiner dan Mussolini en Poetin, maar veel groter dan Kim Jong-un.

De sultan was geen lachebek. Zijn blik was strak en streng.

▲ © Getty Images

Loftuitingen

De sultan en zijn familie nemen het niet zo nauw met de kernwaarden van de islam: bescheidenheid en soberheid. Voor de sultan, een van de rijkste mensen ter wereld met een vermogen van 16 miljard euro, is alles groot. Hij houdt van luxe en hij houdt van zichzelf. Dat laat hij graag zien.

Over en weer klonken loftuitingen over de goede band tussen Nederland en Brunei. Dankzij de Koninklijke Shell, de kurk waarop Brunei - en daarmee de sultan - drijft. Versterking van de economische betrekkingen waren heilig.

Terwijl iedereen wist dat de sultan al bezig was de sharia (islamitische wetgeving) gefaseerd in te voeren, en burgers niets te zeggen hebben. Brunei is geen Dubai of Monaco. De hoofdstad bestaat uit sobere, verpauperde gebouwen, en sloppenwijken in de schaduw van de gouden koepels van de moskeeën en paleizen die uit een sprookje van Duizend-en-één-Nacht lijken te komen.

De mensen zijn niet rijk, maar ook niet arm. Ze betalen geen belasting, krijgen gratis onderwijs en zorg, maar er zijn geen verkiezingen of politieke partijen.

De sultan van Brunei trekt de touwtjes strak aan. Doodstraf door steniging voor homoseks en overspel. Een diefstal kan je je handen kosten en wie een glaasje wijn drinkt riskeert zware lijfstraffen. Internationaal wordt vervolgen gereageerd op de brute straffen, die onlangs op het eilandstaatje worden ingevoerd.

▶ 🔊 ● 0:42 / 0:43

Absolute vorst

De sultan is een absolute vorst. Hij is ook premier, minister van Defensie, van Financiën, hoofd van de islam, opperbevelhebber van de strijdkrachten. De christelijke minderheid wordt gediscrimineerd. Kritiek wordt bestraft. Maar niemand in het officiële gezelschap die sprak over mensenrechten en democratie.

De oliedollars verdwijnen in de zakken van de sultan en zijn excentrieke familie, die grossieren in schandalen en voor de wet onschendbaar en onfeilbaar zijn. De sultan was met twee vrouwen tegelijk getrouwd, zijn broer had een harem met seks-slavinnen en noemde zijn plezierjachten 'Tits', 'Nipple 1' en 'Nipple 2'. Dat gegeven maakte dat over dat staatsbezoek ook een gevoel van ongemak hing.

Dat wordt bevestigd nu die kleine, losbandige sultan homoseksualiteit en overspel straft met dood door steniging, diefstal met het afhakken van de hand, en ongetrouwd zwanger raken met een boete. Wat als de sultan had geweten dat in het gezelschap royaltyverslaggevers ook homoseksuele collega's zaten?

Dat haalt de glans van de gouden pen in dat gele doosje. Die blijft in de kast.

▲ Prins Abdul Malik van Brunei en zijn vrouw Dayangku Raabi'atul 'Adawiyah Pengiran Haji Bolkiah tijdens hun bruiloft in 2015. Prince Abdul Malik is de jongste zoon van de sultan. © EPA

Je las zojuist één van je gratis Premium artikelen

Onbeperkt Premium lezen?

PREMIUM

Nú voor maar

~~€ 2,74~~ **€ 1,25 p/week.**

Maandelijks
opzegbaar.

[Lees direct verder](#)

- ✓ Onbeperkt lezen op AD.nl en in de app.
- ✓ Toegang tot Topics, jouw persoonlijke nieuwslijst.
- ✓ Slechts € 1,25 p/week. Maandelijks opzegbaar.

Ben je abonnee of heb je een profiel?

[Log dan in.](#)

VERDER IN HET NIEUWS

Meld je aan voor de nieuwsbrief

Wil je elke dag de Dagelijkse nieuwsupdate nieuwsbrief van AD ontvangen via e-mail?

[Aanmelden](#)

Wij zijn altijd op zoek naar het laatste nieuws.

Tip de redactie »

Algemeen

Colofon
Auteursrecht
Abonnementsvoorwaarden
Gebruiksvoorwaarden
Privacystatement
Cookiestatement
Vacatures

Service

Klantenservice
Krant niet bezorgd?
Mijn profiel
Vakantieservice
Adverteren
Losse verkoop

Meer AD

Abonnee worden
Digitale krant
Nieuwsbrieven
Webwinkel
Kortingscodes
RSS

Apps

Tip de redactie

Algemeen

Service

Meer AD

Volg ons ook op

Apps

Nieuwsmedia

DE PERSGROEP.

ECHTE MEDIA . ECHTE MENSEN . ECHTE RESULTATEN

© 2019 de Persgroep Nederland B.V. - alle rechten voorbehouden